

**LIETUVOS BANKO
FINANSŲ RINKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR SWEDBANK P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

[Data] Nr. [Nr.]
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Swedbank P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas ir draudikas sudarė Būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – draudimo sutartis), kuria, draudiko parengtų Gyventojų turto draudimo taisyklių Nr. 002 (toliau – Taisyklės) pagrindu, laikotarpiui nuo 2021 m. vasario 14 d. iki 2022 m. vasario 13 d. draudimo apsaugos variantu „Visų rizikų draudimas“ buvo apdraustas pareiškėjo butas, esantis (*duomenys neskelbtini*). Taip pat draudimo sutartimi, 25 000 Eur buvo apdraustas bute esantis namų turtas bei civilinė atsakomybė.

2021 m. balandžio 8 d. pareiškėjas informavo draudiką apie įvykį, kurio metu buvo sugadintas pareiškėjo mobilusis telefonas. Pareiškėjas nurodė, kad kieme, keičiant automobilio ratus, mobilusis telefonas buvo pervaziuotas paties pareiškėjo, kai pareiškėjo sūnus telefoną paliko po automobilio ratu. Pareiškėjas draudikui pateikė sugadinto mobiliojo telefono „Huawei Mate 30 PRO“ įsigijimo dokumentus, kuriais vadovaujantis nustatyta telefono įsigijimo kaina 1 754, 96 Eur ir papildomos 447 Eur išlaidos (PVM mokestis ir muitinės tarpininko paslaugos), iš viso 2 201, 69 Eur.

Draudikas iš remonto įmonės gavęs informaciją, kad įrenginys yra kokybiškai nepataisomas dėl daugybinių mechaninių pažeidimų, ir atsižvelgdamas į tai, kad mobilusis telefonas skirtas ne Lietuvos rinkai, todėl tokio pat įrenginio pasiūlyti nėra galimybės, priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką pinigine išraiška. 2021 m. balandžio 14 d. draudikas informavo pareiškėją, kad draudimo išmoka bus išmokėta vadovaujantis Taisyklėse ir draudimo sutartyje numatyta maksimalia už draudimo vietos ribų esančio namų turto draudimo suma – 1 250 Eur, t. y. 5 proc. nuo namų turto draudimo sumos pagal draudimo sutartį (25 000 Eur x 5 proc. = 1 250 Eur).

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko apskaičiuotu draudimo išmokos dydžiu, kreipėsi į draudiką su pretenzija, o vėliau į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo, nurodydamas, kad įvykis įvyko pareiškėjo nuosavame kieme, draudimo vietos adresu, todėl prašo atlyginti visą pareiškėjo patirtą žalą, t. y. išmokėti papildomą 895 Eur draudimo išmoką, kuri susidaro iš nustatytos 2 201, 69 Eur žalos atėmus išmokėtą 1 250 Eur draudimo išmoką ir 57 Eur dydžio išskaitą.

Draudikas Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime paaiškino, kad pagal tarp šalių sudarytą draudimo sutartį yra apdraustas pareiškėjui priklausantis konkretus butas, esantis adresu: (*duomenys neskelbtini*), taip pat apdraustas namų turtas, numatant tam draudimo sumą – 25 000 Eur. Taisyklių, kurių pagrindu sudaryta draudimo sutartis ir taikoma draudimo apsauga, 3.2 papunktyje „Namų turto draudimas“ yra numatyta, kad „Namų turtas yra kilnojamas turtas, esantis Draudimo vietoje, numatant papildomą draudimo apsaugą kitur esančiam (pasiimtam) kilnojamam turtui - už Draudimo vietos ribų (įskaitant daugiabučio namo laiptinę) esančio Namų turto (neapima grynujų pinigų) Lietuvos Respublikos teritorijoje maksimali išmokos suma yra iki 5 % nuo draudimo sumos.“ Draudikas pažymėjo, kad tai reiškia, jog visa namų turto draudimo suma draudžiamas tik draudimo vietoje esantis namų

turtas. Draudikas nurodė, kad Taisyklių 1 punktą taip pat aiškiai ir vienareikšmiškai apibrėžia, jog „Draudimo vieta – statinio adresas, nurodytas draudimo liudijime.“

Draudikas pažymėjo, kad draudimo liudijime yra įvardytas konkretaus buto adresas, o pats draudžiamas objektas įvardytas kaip butas, be to, draudimo objektas taip pat ir pagal Nekilnojamo turto registro duomenų bazės išrašą yra identifikuojamas kaip butas, todėl konstatuotina, kad visa namų turto draudimo suma taikytina tik turtui, esančiam draudimo vietos adresu, t. y. apdrausto objekto – buto – viduje, o kaip tą numato Taisyklės, už draudimo vietos ribų (įskaitant daugiabučio namo laiptinę) esančiam namų turtui numatyta mažesnės apimties draudimo apsauga, t. y. 5 proc. nuo draudimo sumos.

Atsižvelgdamas į minėtas Taisyklių nuostatas ir į tai, kad pareiškėjui priklausantis kilnojamas turtas buvo akivaizdžiai apgadintas už draudimo liudijime įvardytos draudimo vietos – buto – ribų (net ne laiptinėje, kurią Taisyklės įvardija kaip taip pat esančią už draudimo vietos ribų), bet keleto butų pastato kieme, draudikas nurodo pagrįstai nustatęs maksimalų draudimo išmokos dydį ir priėmęs sprendimą išmokėti 1 250 Eur draudimo išmoką, todėl prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius dokumentus konstatuotina, kad šalių ginčas yra kilęs dėl draudimo išmokos, atlyginančios dėl sugadinto pareiškėjo mobiliojo telefono patirtą žalą, dydžio.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas įvykis (draudžiamasis įvykis).

Šalių sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kai draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus (draudimo įmokos) dydis.

Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse (standartinėse sąlygose), tiek draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose.

Nagrinėjamu atveju šalių ginčas kilo dėl draudimo išmokos dydžio: draudikas, nustatęs, kad įvykis įvyko už draudimo vietos (pareiškėjo buto) ribų, vadovaudamasis Taisyklių 3.2 papunkčio sąlygomis, numatančiomis, kad ne draudimo vietoje esančiam (pasiimtam) kilnojamajam turtui maksimali išmokos suma yra iki 5 proc. nuo draudimo sumos. Pareiškėjas teigia, kad įvykis įvyko jo nuosavame, aptvertame, kieme – t. y. draudimo vietoje, todėl draudikas turi išmokėti draudimo išmoką netaikydamas Taisyklėse numatytą draudimo išmokos ribojimą.

Vertinant ginčui aktualias Taisyklių nuostatas, pažymėtina, kad Taisyklių 3.2 papunktyje „Namų turto draudimas“ numatyta, jog „Namų turtas yra kilnojamas turtas, esantis Draudimo vietoje, numatant papildomą draudimo apsaugą kitur esančiam (pasiimtam) kilnojamam turtui - už Draudimo vietos ribų (įskaitant daugiabučio namo laiptinę) esančio Namų turto (neapima grynąjų pinigų) Lietuvos Respublikos teritorijoje maksimali išmokos suma yra iki 5 % nuo draudimo sumos.“ Taisyklių 1 punkte apibrėžta, kad draudimo vieta yra statinio adresas, nurodytas draudimo liudijime.

Šiuo atveju matyti, kad draudimo liudijime nurodyta: Draudimo vieta (*duomenys neskelbtini*). Todėl, atsižvelgiant į Taisyklių 1 punktą, šiuo atveju svarbi aplinkybė, ar įvykis įvyko būtent draudimo liudijime nurodytu adresu.

Iš draudiko pateiktų Nekilnojamo turto registro duomenų bazės išrašų matyti, kad

pareiškėjo buto adresas yra (*duomenys neskelbtini*), t. y. sutampa su draudimo vieta, tačiau žemės sklypo, kuriame įvyko įvykis, adresas yra (*duomenys neskelbtini*), todėl nėra pagrindo teigti, kad žemės sklypas, kuris nors ir priklauso pareiškėjui, turėtų būti laikomas draudimo vieta.

Atsižvelgiant į draudimo liudijime nurodytą draudimo adresą, taip pat į Taisyklėse nustatytą draudimo vietos apibrėžimą ir į tai, kad pagal Nekilnojamo turto registro duomenų bazės išrašą žemės sklypo, kuriame įvyko įvykis, adresas nesutampa su draudimo vietos adresu, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai nustatė, kad įvykis įvyko už draudimo vietos ribų, ir vadovaudamasis Taisyklių 3.2 papunkčiu, numatančiu, kad už draudimo vietos ribų esančiam namų turtui maksimali draudimo išmoka sudaro iki 5 proc. draudimo išmokos sumos, apskaičiavo maksimalų 1 250 Eur draudimo išmokos dydį. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo skyriaus
vadovė, pavaduojanti Teisės ir
licencijavimo departamento direktorių

Rasa Cicėnienė